

ADALBERT-STIFTUNG

ADALBERT ALAPÍTVÁNY

Nemzetközi Adalbert-Díj a Békéért, Szabadságért és Együttműködésért Európában

Díjazott 2019-ben
Prof. Dr. Peter Zajac

Professzor Dr. Peter Zajac szlovák és német nyelvészetet tanult a pozsonyi Comenius Egyetemen, valamint germanisztikát a tübingeni Eberhard-Karls Egyetemen. Ezután lektorként dolgozott a „Smena” kiadónál, egyetemi oktatóként a nyitrai Pedagógiai Karon, tudományos munkatársként a Szlovák Tudományos Akadémia Irodalomtudományi Intézetében, valamint 1990-től 1998-ig a Szlovák Tudományos Akadémia Szlovák Irodalom Intézetének igazgatójaként. 1996-tól 2011-ig a berlini Humboldt Egyetem Nyugatszláv Irodalom és Kultúra professzora volt a Szlavisztika Intézetben; 2011-től ugyanitt professzor emeritus. Jelenleg irodalomtudósként dolgozik a pozsonyi Szlovák Tudományos Akadémia Szlovák Irodalom Intézetében.

1968 és 1972 között együtt dolgozott a „Mladá Tvorba” (Fiatal Alkotás), „Slovenské Pohľady” (Szlovák Nézőpont), és a „Rhomboid” irodalmi lapokkal, amelyek a szabad kultúra harcosai voltak Csehszlovákiában. Ezért 1970-ben a Mladá Tvorbát a kommunisták betiltották. 1972-ben ideológiai okokból elhagyta a Smena kiadót. A nyolcvanas évek második felében Moravany-ban megszervezte a fiatal szlovák és cseh kultúra- és irodalomtudósok találkozóját, amely 1987-ben a civilizációs átmenetek témájával, 1989-ben a cseh és szlovák irodalom dezintegrációjával és reintegrációjával foglalkozott. 1988 és 1992 között Peter Zajac tagja volt a Slovenske Pohľady újság szerkesztőbizottságának, amely a kommunista évek után újra szabad teret biztosított a szlovák irodalom és kultúra számára. 1989 szeptemberében alapító tagja, majd novemberből az első elnöke lett a szlovák P.E.N. Központnak. Ezzel egyidőben sokat tett azért, hogy az utolsó szlovák politikai foglyokat, a „pozsonyi ötök” tagjait, is kiengedjék. 1989 novemberében alapító tagja volt a VPN (Nyilvánosság az erőszak ellen) polgárjogi mozgalomnak, amely a cseh Polgári Fórum testvérszervezete lett. Később vezető személyiségévé vált a „Bársonyos Forradalomnak” Szlovákiában. A kommunizmus bukása után a demokrácia élharcosa lett, és küzdött a nacionalizmus, valamint Vladimir Meciar hatalmi visszaélései ellen.

Peter Zajac 1998-2002 között a Demokrata Párt (DS) elnökhelyettese, 2009-2012 között a Konzervatív Polgári Párt (OKS) elnöke volt. Az 1998-2001 és 2012-2012 években parlamenti képviselő volt a Szlovák Köztársaság nemzettanácsában. 2000 óta a „Milan Rastislav Stefanik” Konzervatív Intézet, 1995 óta pedig a Dominik-Tatarka Díj zsűrijének elnöke. Évek óta rendszeresen ír a „Tyzden” (Hét) című hetilapba. Összesen 15 irodalomtudományi, művészettörténeti és esszémonográfia szerzője. Megjelent gyermekkönyve is, négy szakkönyvét kiadták német, magyar és szerb nyelven is.